

Seat No. : _____

XS-107

B.A. (Sem.-II)

April-2013

Indian Culture (EC-I-111)

Cultural History of India (Ancient Period)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

૧. (અ) મૌર્ય સમ્રાટ અશોકની ધર્મભાવના સમજાવો. ૭
અથવા
પ્રાચીન ભારતમાં આવેલી વિદેશી જાતિઓના ભારતીયકરણ વિશે નોંધ લખો.
- (બ) ગુપ્તકાલીન સામાજિક સ્થિતિનું વર્ણન કરો. ૭
અથવા
ગુપ્તકાલીન કલા વિશે નોંધ લખો.
૨. (અ) સમ્રાટ હર્ષવર્ધનની સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓનું મૂલ્યાંકન કરો. ૭
અથવા
પલ્લવોની કળાનો પરિચય કરાવો.
- (બ) યુઅન-શ્વાંગની નોંધનું સાંસ્કૃતિક મહત્ત્વ સમજાવો. ૭
અથવા
પ્રાચીન ભારતે વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રે કરેલી પ્રગતિ વર્ણવો.
૩. નીચેની ટૂંકનોંધ લખો : ૧૬
- (૧) મૌર્યકાલીન નગરપાલિકાનો વહીવટ
અથવા
મૌર્યકાલીન કલા
- (૨) કવિ કાલિદાસ
અથવા
અજંટાની ચિત્રકલા
- (૩) યાજ્ઞક્ય
અથવા
વાત્સ્યાયન
- (૪) નાલંદા વિદ્યાપીઠ
અથવા
ઈત્સિંગ

૪. નીચેના પ્રશ્નોના એક અથવા બે લીટીમાં જવાબ આપો :

૧૨

- (૧) મૌર્યસમ્રાટ અશોકના પુત્રનું નામ શું હતું ?
- (૨) 'અર્થશાસ્ત્ર'ની રચના કોણે કરી હતી ?
- (૩) કનિષ્ક-૧લા એ કયો ધર્મ અપનાવ્યો હતો ?
- (૪) પ્રાચીન ભારતમાં કઈ વિદેશી પ્રજાઓ આવી હતી ?
- (૫) આપણી રાષ્ટ્રીય મુદ્રા સમ્રાટ અશોકના કયા સ્તંભલેખમાંથી લેવામાં આવી છે ?
- (૬) કઈ વિદ્યાપીઠનો વિનાશ હૂણોના હુમલાથી થયો હતો ?

૫. (અ) ખાલી જગ્યા પૂરો :

૭

- (૧) સમ્રાટ કનિષ્કના દરબારમાં સુપ્રસિદ્ધ રસાયણશાસ્ત્રી _____ હતો.
- (૨) સિ-યુ-કી ગ્રંથના લેખક _____ હતા.
- (૩) મૌર્ય સમ્રાટ અશોકનો શિલાલેખ ગુજરાતમાં _____ માંથી મળી આવે છે.
- (૪) પ્રાચીન ભારતમાં _____ અને _____ બે મહાન આયુર્વેદના આચાર્યો હતા.
- (૫) ગુજરાતનું સૌથી પ્રાચીન ગોપનું મંદિર _____ જિલ્લામાં આવેલું છે.
- (૬) ચોળશૈલીના મંદિરોના શિખરને _____ કહે છે.
- (૭) સમ્રાટ હર્ષવર્ધનના દરબારમાં રાજ કવિ _____ હતા.

(બ) નીચેના વાક્યો ખરા છે કે ખોટા જણાવો :

૭

- (૧) ગુપ્તયુગમાં સંસ્કૃત ભાષાનો ઘણો વિકાસ થયો હતો.
- (૨) પાણિનીએ 'અષ્ટાધ્યાયી' નામનો ગ્રંથ રચ્યો છે.
- (૩) ચીની યાત્રાળુ ફાહિયાન સૌપ્રથમ ભારતમાં આવ્યો હતો.
- (૪) નાલંદા વિદ્યાપીઠમાં ત્રણ ગ્રંથાલયો આવેલા હતા.
- (૫) બિહારના સુલતાનગંજ સ્થળેથી ચામરધારીણીની પ્રતિમા મળી આવી છે.
- (૬) વિક્રમ સંવતના પ્રવર્તક સમ્રાટ કનિષ્ક હતા.
- (૭) અજંટાની ગુફામાં શૈવધર્મના ચિત્રો આવેલા છે.

Seat No. : _____

XS-107

B.A. (Sem.-II)

April-2013

Indian Culture (EC-I-111)

(Cultural History of India : Ancient Period)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Explain the concept of Dhamma (Dharma) of Priyadarshi Ashoka. 7

OR

Write a note on the Indianization of foreign race which came into Ancient India.

- (b) Describe the social condition during the Gupta Age. 7

OR

Write a note on the art of Gupta Age.

2. (a) Evaluate the cultural achievements of Samarat Harshvardhan. 7

OR

Give an idea of the art of Pallavas.

- (b) Explain the cultural significance of travel accounts of Yuyan Chwang. 7

OR

Describe the progress achieved by India during the ancient period in the sphere of science.

3. Write short note : 16

- (1) Municipal administration during Mauryan period.

OR

Art of Mauryan period.

- (2) Kavi Kalidas

OR

Art of Ajanta painting

- (3) Chanakya

OR

Vatsyayan

- (4) Nalanda University

OR

Itsing

4. Answer the following questions into **one** or **two** sentences : **12**
- (1) What was the name of the son of Maurya Samrat Ashok ?
 - (2) Who has written the Aarthshastra ?
 - (3) Which religion was adopted by Kanishaka I ?
 - (4) Which foreign races came to India in ancient period ?
 - (5) From which pillar of Maurya Samrat Ashok are the national symbol adopted ?
 - (6) Which University was destructed by Hunas ?
5. (a) Fill in the blanks : **7**
- (1) _____ was the famous chemist in the court of Samrat Kanishaka.
 - (2) _____ was the author of 'Si-U-Ki'.
 - (3) Maurya Samrat Ashok's inscription was found from _____ in Gujarat.
 - (4) _____ and _____ were the famous Aacharayas in ancient India.
 - (5) The oldest temple of Gop in Gujarat is situated in _____ district.
 - (6) The shikhar of the temple of Chola style is known as _____.
 - (7) The royal poet named _____ was in the court of Samrat Harshvardhan.
- (b) Determine the following statements whether they true or false : **7**
- (1) The Sanskrit language flourished in the Gupta Age.
 - (2) 'Astadhyayi' was written by Panini.
 - (3) The Chinese traveller Fahiyen first arrived in India.
 - (4) Three libraries were situated at Nalanda University.
 - (5) The statue of 'Chamardharini' was found at Sultanganj of Bihar.
 - (6) The originator of Vikram Samvat was Samrat Kanishka.
 - (7) The paintings of Shiva religion are found at Ajanta caves.
-